

Nazwa modułu (przedmiotu)		CHIRURGIA / UROLOGIA			Kod podmiotu	WNMZ WNMK	
Kierunek studiów		lekarski					
Profil kształcenia		ogólnoakademicki					
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie					
Forma studiów		stacjonarne / niestacjonarne					
Rok studiów		III, IV, V, VI					
Przynależność do grupy przedmiotów wg standardów:				nauki kliniczne zabiegowe			
Forma zakończenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS: 24		Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć		Waga w %	
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe				
Wykłady	65	10	55	Ocena przygotowania do zajęć („wejściówki”), zaliczenia ustne, zaliczenia pisemne, egzamin testowy		50%	
Seminaria	182	65	117				
Ćwiczenia praktyczne	393	160	233	Obserwacja ciągła, kliniczne studia przypadków, zaliczenia praktyczne, egzamin praktyczny		40%	
Samokształcenie	80	80	0	Ocena aktywności na ćwiczeniach, seminariach, wykładach, zaliczenie prezentacji multimedialnej		10%	
Razem:		720	315	405	Razem:	100 %	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)			Symbol efektu	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Uwagi
	ABSOLWENT						
Wiedza	1.	Zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej			E.W1	Metody formujące: ocena przygotowania do zajęć, obserwacja ciągła, ocena aktywności na ćwiczeniach i seminariach oraz wykładach (jeżeli mają charakter konwersatoryjny), kliniczne studia przypadków, zaliczenie pisemne i ustne, zaliczenie prezentacji multimedialnej Metody podsumowujące: egzamin testowy	
	2.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób narządów wewnętrznych wymagających leczenia chirurgicznego			E.W7		
	3.	Zna i rozumie przyczyny i podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach chirurgicznych/urologicznych osób starszych oraz zasady postępowania i zasady opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku			E.W8 E.W9		
	4.	Zna i rozumie zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku			E.W11		
	5.	Zna i rozumie podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii			E.W24		
	6.	Zna i rozumie zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym			E.W28.		
	7.	Zna i rozumie zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego			E.W29		
	8.	Zna i rozumie rolę rehabilitacji medycznej i metody w niej stosowane u chorych po leczeniu chirurgicznym			E.W31		
	9.	Zna i rozumie podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe			E.W32		

10.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, w tym w sepsie i zakażeniach szpitalnych	E.W34		
11.	Zna i rozumie rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań	E.W39		
12.	Zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych	E.W41		
13.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, 2) chorób klatki piersiowej, 3) chorób kończyn i głowy, 4) złamań kości i urazów narządów	F.W1		
14.	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii, wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci	F.W2		
15.	Zna i rozumie zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno – leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania	F.W3		
16.	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji oraz wykonania znieczulenia miejscowego oraz kontrolowanej sedacji	F.W4		
17.	Zna i rozumie leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym	F.W5		
18.	Zna i rozumie wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii	F.W6		
19.	Zna i rozumie wytyczne w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych	F.W7		
20.	Zna i rozumie problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych w diagnostyce chorób wymagających interwencji chirurgicznej	F.W10		
21.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: a) obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, b) innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami, c) urazów czaszkowo-mózgowych, d) wad naczyniowych centralnego systemu nerwowego, e) guzów nowotworowych centralnego systemu nerwowego, f) chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;	F.W13		
22.	Zna i rozumie w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane	F.W14		

	23.	Zna i rozumie zasady wysuwania podejrzenia oraz rozpoznawania śmierci mózgu	F.W15		
	24.	Zna i rozumie budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)	A.W2		
	25.	Zna i rozumie gospodarkę wodno-elektrolitową i jej znaczenie w okresie okołoperacyjnym	B.W1		
	26.	Zna i rozumie zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań <i>in vitro</i> służących rozwojowi medycyny	B.W29		
	27.	Zna i rozumie nazewnictwo patomorfologiczne	C.W26		
	28.	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu patologii narządowej w dziedzinie chirurgii, w tym onkologicznej	C.W31		
	29.	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	D.W6		
	30.	Zna i rozumie podstawy medycyny opartej na dowodach w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów właściwych dla chirurgii	D.W23		
Umiejętności	1.	Potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym, z dzieckiem i jego rodziną	E.U1 E.U2	<p>Metody formujące: ocena przygotowania do zajęć, obserwacja ciągła, ocena aktywności na ćwiczeniach, kliniczne studia przypadków, zaliczenie oparte o problemy przy łóżku chorego, zaliczenie umiejętności praktycznych, w tym w warunkach symulowanych</p> <p>Metody podsumowujące: egzamin praktyczny</p>	
	2.	Potrafi przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego i dziecka w każdym wieku	E.U3 E.U4		
	3.	Potrafi oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	E.U7		
	4.	Potrafi przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci wymagających interwencji chirurgicznej	E.U12		
	5.	Potrafi rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia	E.U14		
	6.	Potrafi planować postępowania diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	E.U16		
	7.	Potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	E.U17		
	8.	Potrafi proponować program rehabilitacji u chorych po leczeniu chirurgicznym	E.U23		
	9.	Potrafi interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy	E.U24		
	10.	Potrafi planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi	E.U26		
	11.	Potrafi pobierać i zabezpieczać materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej	E.U28		
	12.	Potrafi wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne	E.U29		
	13.	Potrafi asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, drenażu jamy opłucnowej, nakłuciu jamy otrzewnowej, biopsji cienkoigłowej	E.U30		

14.	Potrafi interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych i krytycznie oceniać materiały reklamowe dotyczące leków	E.U31		
15.	Potrafi planować konsultacje specjalistyczne	E.U32		
16.	Potrafi postępować w przypadku urazów (zakładać opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrywać i zszywać ranę)	E.U36		
17.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną pacjenta	E.U38		
18.	Potrafi asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną	F.U1		
19.	Potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	F.U2		
20.	Potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki	F.U3		
21.	Potrafi zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	F.U4		
22.	Potrafi zakładać wkłucie obwodowe	F.U5		
23.	Potrafi badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonywać badanie palcem przez odbyt	F.U6		
24.	Potrafi oceniać wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich	F.U7		
25.	Potrafi wykonywać doraźne unieruchomienie kończyny, wybierać rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego	F.U8		
26.	Potrafi zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	F.U9		
27.	Potrafi wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i inne czynności ratunkowe oraz udzielać pierwszej pomocy	F.U10		
28.	Potrafi działać zgodnie z algorytmem zaawansowanych czynności resuscytacyjnych	F.U11		
29.	Potrafi monitorować stan pacjenta w okresie pooperacyjnym w oparciu o podstawowe parametry życiowe	F.U12		
30.	Potrafi oceniać stan chorego nieprzytomnego zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi	F.U21		
31.	Potrafi rozpoznawać objawy narastającego ciśnienia śródczaszkowego	F.U22		
32.	Potrafi oceniać wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczyć w jej wykonaniu	F.U23		
33.	Potrafi asystować przy typowych procedurach urologicznych (endoskopii diagnostycznej i terapeutycznej układu moczowego, litotrypsji, punkcji prostaty)	F.U24		
35.	Potrafi powiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami oznaczeń laboratoryjnych; potrafi interpretować wyniki badań histopatologicznych	C.U11		

	36.	Potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych	D.U1		
	37.	Potrafi informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych i uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań	D.U6		
	38.	Potrafi przekazać pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	D.U8		
	39.	Potrafi korzystać z baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi	B.U10		
	40.	Potrafi wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szereguje je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych	B.U12		
	41.	Potrafi planować proste badanie naukowe oraz interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski.	B.U13		
	42.	Potrafi komunikować się ze współpracownikami, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia	D.U12		
	43.	Potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim i wyciągać wnioski	D.U17		
Kompetencje społeczne	1.	Zna i rozumie zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	D.W15	Metody formujące: obserwacja ciągła, ocena aktywności/ postawy na zajęciach, kliniczne studia przypadków, zaliczenie oparte o problemy przy łóżku chorego Metody podsumowujące: egzamin testowy i praktyczny	
	2.	Zna i rozumie zasady pracy w zespole	D.W18		
	3.	Potrafi budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia	D.U4		
	4.	Potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej	D.U5		
	5.	Potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych	D.U13		
	6.	Potrafi rozpoznawać etyczny wymiar decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktyczne od normatywnych	D.U14		
	7.	Potrafi przestrzegać praw pacjenta	D.U15		
	8.	Potrafi wykazywać odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym	D.U16		

**Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się
z przedmiotu CHIRURGIA / UROLOGIA**

Forma zajęć:		WYKŁADY
L.p.	Tematy zajęć	
1.	Co to jest chirurgia, krótki rys historyczny. Postęp w chirurgii i jego warunkowania. Specjalności pochodne chirurgii, w tym urologia	
2.	Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej w chirurgii oraz znaczenie badań dodatkowych w chirurgii. Podstawy badań naukowych w leczeniu zaburzeń metabolicznych w chirurgii. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
3.	Kwalifikacja i przygotowanie chorych do operacji, ryzyko operacyjne, zasady postępowania pooperacyjnego. Podstawy badań naukowych w postępowaniu okołoperacyjnym w chirurgii. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych.	
4.	Żywnienie w chirurgii. Zasady leczenia krwią, preparatami krwiopochodnymi i krwiozastępczymi w chirurgii. Podstawy badań naukowych w leczeniu żywieniowym w chirurgii. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych.	
5.	Ostre choroby jamy brzusznej- objawy, rozpoznanie, diagnostyka różnicowa, leczenie. Podstawy badań naukowych w ostrych chorobach jamy brzusznej. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych.	
6.	Obrażenia narządów jamy brzusznej- objawy, rozpoznanie, leczenie. Podstawy badań naukowych w chirurgii urazowej. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych.	
7.	Nowotwory górnego odcinka przewodu pokarmowego- objawy, rozpoznanie, diagnostyka różnicowa, leczenie. Ogólne zasady postępowania chirurgicznego w nowotworach złośliwych- operacje radykalne i paliatywne	
8.	Nowotwory dolnego odcinka przewodu pokarmowego- objawy, rozpoznanie, diagnostyka różnicowa, leczenie. Ogólne zasady postępowania chirurgicznego w nowotworach złośliwych- operacje radykalne i paliatywne.	
9.	Choroby narządów mięsaszowych jamy brzusznej- objawy, rozpoznanie, diagnostyka różnicowa, leczenie. Podstawy badań naukowych w chirurgii wątroby i trzustki. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych.	
10.	Chirurgia sutka. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii sutka w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
11.	Chirurgia tarczycy i przytarczyc. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii tarczycy w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
12.	Chirurgia nadnerczy. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii nadnerczy w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
13.	Guzy neuroendokrynne przewodu pokarmowego. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii guzów neuroendokrynnych w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
14.	Choroby zapalne jelit. Wskazania do leczenia operacyjnego. Podstawy badań naukowych w chirurgii wątroby i trzustki. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
15.	Tętniaki aorty brzusznej. Choroby aorty. Choroby naczyń domózgowych. Patofizjologia, diagnostyka i metody leczenia.	
16.	Ostre stany w chirurgii naczyniowej. Miażdżycy kończyn dolnych. Zapalne choroby naczyń. Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii naczyniowej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
17.	Specyfika Chirurgii Dziecięcej – wybrane zagadnienia	
18.	Chirurgia noworodka. Podstawy badań naukowych w chirurgii noworodka. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
19.	Chirurgia małoinwazyjna i jej zastosowanie w chirurgii dziecięcej. Podstawy badań naukowych w chirurgii noworodka. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
20.	Interwencje i procedury chirurgiczne w onkologii dziecięcej. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii dziecięcej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
21.	Urazy przenikające i nieprzenikające klatki piersiowej	
22.	Wideoorakoscopia diagnostyczna i lecznicza	
23.	Rak płuca – diagnostyka i leczenie chirurgiczne	
24.	Choroby opłucnej i ściany klatki piersiowej. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii klatki piersiowej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
25.	Chirurgiczne leczenie choroby niedokrwiennej serca – kwalifikacja, techniki operacyjne. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu chirurgicznym choroby niedokrwiennej serca w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	

26.	Leczenie operacyjne nabytych wad zastawkowych serca- kwalifikacja, techniki operacyjne
27.	Innowacyjne narzędzia w operacjach kardiochirurgicznych
28.	Rola mechanicznego wspomagania w leczeniu ciężkiej niewydolności serca
29.	Transplantologia kliniczna. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w transplantacji serca i płuc w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
30.	Nowotwory układu moczowego i męskich narządów płciowych
31.	Zapalenie i wady wrodzone układu moczowego
32.	Kamica układu moczowego i BPH. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w urologii w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie

Forma zajęć:		SEMINARIA
L.p.	Tematyka zajęć	
1.	Znaczenie badania podmiotowego i przedmiotowego w chirurgii	
2.	Diagnostyka różnicowa objawów ogólnych	
3.	Rany, ich rodzaje, sposoby gojenia i leczenia chirurgicznego. Podstawy badań naukowych w leczeniu ran ostrych i przewlekłych. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
4.	Ropne schorzenia chirurgiczne	
5.	Krwotok i wstrząs krwotoczny – przyczyny, podział i objawy	
6.	Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego- objawy, diagnostyka różnicowa, leczenie. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
7.	Niedrożność przewodu pokarmowego- podział. Niedrożność mechaniczna jelit- rodzaje, rozpoznanie, zasady postępowania chirurgicznego. Profilaktyka i leczenie niedrożności zrostowej. Podstawy badań naukowych w krwawienia do przewodu pokarmowego. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
8.	Krwawienia do górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego- przyczyny, objawy, leczenie. Wskazania do leczenia operacyjnego. Podstawy badań naukowych w krwawienia do przewodu pokarmowego. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
9.	Chirurgiczne schorzenia pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych- objawy, rozpoznanie, powikłania, nowoczesne metody leczenia. Żółtaczką mechaniczną- etiopatogeneza, diagnostyka różnicowa, leczenie. Podstawy badań naukowych w schorzeniach chirurgicznych dróg żółciowych. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
10.	Rak żołądka i przełyku- objawy, rozpoznanie, leczenie. Dysfagia – przyczyny, diagnostyka różnicowa, leczenie operacyjne i endoskopowe. Podstawy badań naukowych w raku żołądka. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
11.	Guzy pierwotne i przerzutowe wątroby- objawy, rozpoznanie, diagnostyka różnicowa, leczenie	
12.	Chirurgia trzustki – ostre i przewlekłe zapalenie trzustki: objawy, rozpoznanie, leczenie. Podstawy badań naukowych w ostrych stanach w chirurgii ogólnej. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych	
13.	Przepukliny powłok brzusznych. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii przepuklin w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
14.	Chirurgia okrężnicy, odbytnicy i odbytu. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii jelita grubego w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
15.	Chirurgia endokrynologiczna	
16.	Chirurgia sutka	
17.	Choroba Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejące zapalenie jelita grubego – objawy, różnicowanie, wskazania do leczenia chirurgicznego. Rozwiązywanie trudnych problemów chirurgicznych w chorobach zapalnych jelit w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
18.	Ostre i przewlekłe niedokrwienie kończyn dolnych. Diagnostyka i metody leczenia. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w niedokrwieniu kończyn dolnych w oparciu o publikacje naukowe. Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa. Profilaktyka VTE w chirurgii. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
19.	Stany nagłe w chirurgii naczyniowej. Resuscytacja i intensywna terapia chorych	
20.	Leczenie zwężeń naczyń domózgowych w profilaktyce udaru mózgu. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii tętnic domózgowych w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	
21.	Niedokrwienie trzewne. Tętniaki tętnic trzewnych i obwodowych. Diagnostyka i leczenie. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w niedokrwieniu trzewnym w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie	

22.	Metody obrazowania w diagnostyce i planowaniu leczenia. Chirurgiczne i wewnątrznaczyniowe metody leczenia naczyń.
23.	Urazowe obrażenia naczyń -diagnostyka i leczenie
24.	System organizacyjny opieki chirurgicznej u dzieci
25.	Podstawowe zabiegi operacyjne w chirurgii dziecięcej
26.	Urazy głowy, klatki piersiowej i brzucha u dzieci. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w urazach u dzieci w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
27.	Oparzenia u dzieci
28.	Specyfika i leczenie obrażeń kostnych i narządu ruchu u dzieci
29.	Ostre schorzenia jamy brzusznej oraz tzw. „ostra moszna”. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w ostrych schorzeniach jamy brzusznej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
30.	Zabiegi operacyjne z zakresu torakochirurgii dziecięcej.
31.	Zabiegi operacyjne z zakresu urologii dziecięcej.
32.	Zabiegi operacyjne z zakresu onkologii dziecięcej. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii onkologicznej u dzieci w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
33.	Rak płuca i inne nowotwory płuc. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w nowotworach płuc w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
34.	Urazy przepony
35.	Guzy i torbiele śródpiersia – diagnostyka
36.	Pierwotna i wtórna samoistna odma opłucnowa. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu odmy opłucnowej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
37.	Perforacja przełyku. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu obrażeń przełyku w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
38.	Nowotwory opłucnej i ściany klatki piersiowej. Zwężenia tchawicy
39.	Rodzaje obrażeń klatki piersiowej. Stany bezpośredniego zagrożenia życia w obrażeniach tułowia. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w obrażeniach klatki piersiowej w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
40.	Definicja i charakterystyka mnogich obrażeń ciała. Organizacja nowoczesnej opieki traumatologicznej. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w mnogich obrażeniach ciała w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
41.	Ropne schorzenia klatki piersiowej
42.	Rozpoznanie i leczenie kardiochirurgiczne w stabilnej i niestabilnej chorobie wieńcowej- techniki operacyjne, powikłania pooperacyjne, postępowanie lecznicze
43.	Nabyte wady serca: wady zastawki aortalnej, dwudzielnej, trójdzielnej - kwalifikacja i leczenie zgodnie z zaleceniami terapeutycznymi. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w chirurgii wad zastawkowych serca w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
44.	Wrodzone wady serca u dzieci - wskazania do leczenia kardiochirurgicznego
45.	Metody diagnostyki i leczenia tętniaków aorty piersiowej z uwzględnieniem tętniaków aorty ostrych i przewlekłych. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu tętniaków aorty w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
46.	Wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii, resuscytacji krążeniowo oddechowej w okresie pooperacyjnym po zabiegach kardiochirurgicznych
47.	Bakteriologia kliniczna- aseptyka i antyseptyka w kardiochirurgii
48.	Małoinwazyjne zabiegi kardiochirurgiczne - prezentacje video
49.	Diagnostyka i kwalifikacja chorych do przeszczepu płuc. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w transplantologii w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
50.	Diagnostyka i kwalifikacja chorych z niewydolnością serca do przeszczepu serca. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych chorych z niewydolnością serca w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
51.	Omówienie ciekawych przypadków klinicznych po leczeniu kardiochirurgicznym - pokaz, dyskusja
52.	Diagnostyka obrazowa schorzeń układu moczowego i męskich narządów płciowych
53.	Techniki endoskopowe wykorzystywane w urologii. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w leczeniu małoinwazyjnym w urologii w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
54.	Ostre stany w urologii. Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w ostrych stanach w urologii grubego w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie
55.	Przegląd ciekawych przypadków klinicznych w chirurgii / urologii
56.	Wprowadzenie do chirurgii onkologicznej. Podstawy badań naukowych w chirurgii onkologicznej. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych

Forma zajęć:	ĆWICZENIA
L.p.	Tematyka zajęć
1.	Ogólne zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w chirurgii / urologii
2.	Diagnostyka różnicowa podstawowych objawów chorobowych; dyskusja, prezentacja przypadków. Ocena stanu psychicznego pacjenta. Ocena stanu odżywienia chorego
3.	Ocena podstawowych funkcji życiowych chorego i stanu zagrożenia życia; monitorowanie podstawowych funkcji życiowych
4.	Dokumentacja chirurgiczna/urologiczna. Technika chirurgicznego badania chorych z uwzględnieniem stanu ogólnego i miejscowego. Zbieranie wywiadów chorobowych.
5.	Technika chirurgicznego badania chorych - badanie stanu miejscowego. Objawy otrzewnowe w ostrych schorzeniach jamy brzusznej, badanie <i>per rectum</i> , punkcja otrzewnowa, zakładanie wkłucia obwodowego (ćwiczenia na oddziale i w Centrum Symulacji Medycznej)
6.	Wywiad z chorym z uwzględnieniem schorzeń chirurgicznych. Planowanie badań diagnostycznych. Diagnostyka różnicowa schorzeń chirurgicznych. Interpretacja wyników badań laboratoryjnych i pomocniczych.
7.	Organizacja bloku operacyjnego. Zasady poruszania się na sali operacyjnej. Zasady mycia chirurgicznego rąk i pola operacyjnego przed zabiegiem. Metody wyjąławiania instrumentów i materiałów opatrunkowych.. Zasady organizacji pracy z uwzględnieniem wymogów aseptyki i antyseptyki.
8.	Rany, ich rodzaje, sposoby gojenia i leczenia chirurgicznego – prezentacja chorych. Desmurgia - technika zakładania opatrunków i ich rodzaje
9.	Przygotowywanie chorych do operacji- zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego, podłączenie aparatury monitorującej funkcje życiowe. Stratyfikacja ryzyka operacyjnego. Zasady postępowania okołoperacyjnego- ćwiczenia na bloku operacyjnym i przy łóżku chorego
10.	Podstawowe zabiegi przy łóżku chorego - zmiany opatrunków, kontrola rany pooperacyjnej, usuwanie szwów i drenów, wkłucia dożylna, pobieranie krwi żyłnej, tętniczej i włóśniczkowej do badań laboratoryjnych, przetaczanie płynów, wlew doodbytniczy
11.	Kwalifikacja chorych do zabiegu operacyjnego, kontrola chorych po przebytych operacjach, leczenie schorzeń chirurgicznych w warunkach ambulatoryjnych - zajęcia w Poradni Chirurgicznej
12.	Praca na bloku operacyjnym, sali zabiegowej i Poradni Chirurgicznej
13.	Instrumentarium chirurgiczne - rodzaje narzędzi, nazewnictwo i zastosowanie. Rodzaje materiałów szwowych. Sposoby szycia ran i wiązania szwów - nabywanie umiejętności praktycznych (ćwiczenia w Centrum Symulacji Medycznej)
14.	Rozpoznawanie i różnicowanie przepuklin brzusznych. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Techniki leczenia operacyjnego przepuklin brzusznych. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
15.	Ostre choroby jamy brzusznej: specyfika badania chorego z tzw. ”ostym brzuchem”, dobór badań i ich interpretacja - rtg przeglądowe jamy brzusznej, usg jamy brzusznej, tomografia komputerowa, endoskopia przewodu pokarmowego, badania laboratoryjne, zasady prowadzenia profilaktyki okołoperacyjnej i antybiotykowej w chirurgii ogólnej. - strategia leczenia chirurgicznego
16.	Najczęstsze operacje ze wskazań planowych: przygotowanie do operacji, monitorowanie okołoperacyjne, dostęp operacyjny, omówienie najczęściej wykonywanych operacji planowych w jamie brzusznej, zasady prowadzenia profilaktyki okołoperacyjnej i antybiotykowej w chirurgii ogólnej
17.	Pacjent z chorobą nowotworową przewodu pokarmowego: objawy, karta leczenia onkologicznego, ocena stopnia zaawansowania nowotworu, skale ryzyka, kwalifikacja do operacji, omówienie specyfiki operacji onkologicznych, prezentacja sprzętu stomijnego, zasady prowadzenia profilaktyki okołoperacyjnej i antybiotykowej w chirurgii ogólnej
18.	Rola chirurgii małoinwazyjnej w leczeniu i diagnostyce w trybie planowym i nagłym
19.	Operacyjne i endoskopowe leczenie otyłości: wskazania do operacji bariatrycznych, operacje wyłączające i restrykcyjne, balon wewnętrznożołądkowy, prezentacja sprzętu, zasady prowadzenia profilaktyki okołoperacyjnej i antybiotykowej w chirurgii ogólnej.
20.	Niedrożności przewodu pokarmowego. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Diagnostyka radiologiczna niedrożności przewodu pokarmowego. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
21.	Krwawienie do przewodu pokarmowego. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie odbytnicy – badanie <i>per rectum</i> , anoskopia, rektoskopia. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
22.	Wprowadzenie do chirurgii onkologicznej

23.	Nowotwory przewodu pokarmowego. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie odbytnicy – badanie <i>per rectum</i> , anoskopia, rektoskopia. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
24.	Kamica żółciowa. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Diagnostyka ultrasonograficzna kamicy żółciowej. Klasyczna i laparoskopowa cholecystektomia. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
25.	Guzy jamy brzusznej. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
26.	Rak piersi, guzy łagodne gruczołu piersiowego. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie gruczołów piersiowych. Ocena mammograficzna i ultrasonograficzna gruczołów piersiowych. Profilaktyka raka piersi. Znaczenie i technika samokontroli. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
27.	Chirurgia tarczycy, przystawki i nadnerczy. Diagnostyka ultrasonograficzna i biopsja aspiracyjna cienkoigłowa tarczycy. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
28.	Nowotwory neuroendokrynne przewodu pokarmowego. Diagnostyka ultrasonograficzna i biopsja aspiracyjna cienkoigłowa tarczycy. Wskazania do leczenia chirurgicznego i systemowego. Demonstracja i omówienie wybranych przypadków klinicznych. Badanie chorych, udział w zabiegu operacyjnym
29.	Badanie i omawianie chorych z ostrym i przewlekłym niedokrwieniem kończyn
30.	Badanie i omawianie chorych z tętniakami aorty i tętnic obwodowych
31.	Badanie i omawianie chorych z zwężeniem tętnic mózgowych
32.	Badanie i omawianie chorych ze stopą cukrzycową
33.	Badanie i omawianie chorych z zakrzepicą układu żylnego
34.	Badanie i omawianie chorych z urazowymi uszkodzeniami naczyń
35.	Badanie chorych aparatem Dopplera fali ciągłej i pulsacyjnej. Tomografia komputerowa z obrazowaniem naczyń tętniczych. Omawianie wyników
36.	Bierne uczestnictwo w leczeniu operacyjnym schorzeń naczyń
37.	Bierne uczestnictwo w wewnątrznaczyniowym leczeniu schorzeń naczyń
38.	System pracy oddziału chirurgicznego, specyfika chirurgii dziecięcej, postępowanie okołoperacyjne - oddział
39.	Chirurgia jednego dnia – podstawowe zabiegi operacyjne w chirurgii dziecięcej – blok operacyjny
40.	Podstawowe schorzenia chirurgiczne u dzieci - oddział (prezentacja przypadków)
41.	Urazy u dzieci – szpitalny oddział ratunkowy
42.	Rozpoznanie różnych chorób chirurgicznych z podaniem propozycji sposobu leczenia. Chirurgia przypadków nagłych – badanie chorych. Zabiegi przy łóżku chorego i w sali opatrunkowej. Ćwiczenia w sali operacyjnej
43.	Ostre schorzenia chirurgiczne klatki piersiowej: badanie chorego, dobór i interpretacja badań obrazowych (rtg, TK, USG klatki piersiowej), zasady postępowania i leczenia zachowawczego oraz operacyjnego
44.	Krwawienie i krwotoki z dróg oddechowych oraz do jam opłucnowych: przyczyny, postępowanie, leczenie zachowawcze, wskazania i sposoby leczenia operacyjnego
45.	Nowotwory płuca: łagodne i złośliwe – wczesna diagnostyka raka płuca: wywiad i badanie chorego, EBUS, bronchoskopia fluorescencyjna, niskodawkowa tomografia komputerowa, ultrasonografia płuc, ultracienka bronchoskopia, elektromagnetyczna bronchoskopia nawigacyjna – zasady diagnostyki, prezentacja wyników badań i sprzętu
46.	Odma opłucnowa: samoistna, objawowa -diagnostyka, schemat postępowania terapeutycznego: leczenie zachowawcze, punkcja, drenaż, rola chirurgii małoinwazyjnej. Odma prężna – zasady rozpoznawania i postępowania, postępowanie w przypadku niewydolności oddechowej
47.	Rak płuca – badanie chorych, możliwości wczesnego rozpoznania, klasyfikacja stopnia zaawansowania klinicznego TNM. Inne guzy płuc – zasady badania i leczenia operacyjnego. Ćwiczenia w sali operacyjnej.
48.	Ropne schorzenia jamy opłucnej – badanie chorych, ćwiczenia na sali opatrunkowej. Ropne schorzenia płuc. Ropniak opłucnej – rodzaje, zasady rozpoznania i leczenia. Miejscowe i ogólne objawy zakażenia – badanie chorych. Wskazania i sposób wykonania wenessekcji oraz wenepunkcji z katetyzacją. Ćwiczenia w sali operacyjnej
49.	Nowotwory ściany klatki piersiowej – rodzaje, zasady rozpoznania i leczenia. Rozpoznanie zaburzeń w oddychaniu i objawów niedoboru krwi – badanie chorych. Ćwiczenia w sali operacyjnej
50.	Przepukliny przeponowe, zwiótczenia przepony – rodzaje, zasady, rozpoznania i leczenia. Ćwiczenia w sali operacyjnej
51.	Podstawy aseptyki i antyseptyki w Oddziale i Bloku Operacyjnym Kardiochirurgii
52.	Diagnostyka przedoperacyjna i przygotowania chorego do zabiegu kardiochirurgicznego. Skale oceny ryzyka leczenia operacyjnego w kardiochirurgii
53.	Ocena pooperacyjna chorych po zabiegach operacyjnych wrodzonych wad serca na podstawie badania fizykalnego oraz badań obrazowych i laboratoryjnych
54.	Ocena pooperacyjna chorych po zabiegach operacyjnych nabytych zastawkowych wad serca na podstawie badania fizykalnego oraz badań obrazowych i laboratoryjnych

55.	Ocena pooperacyjna chorych po chirurgicznej rewaskularyzacji serca na podstawie badania fizykalnego oraz badań obrazowych i laboratoryjnych
56.	Badania obrazowe w kardiologii ECHO, TEE - kiedy i dlaczego ?
57.	Bakteriologia kliniczna w ocenie przed- i pooperacyjnej u pacjenta po zabiegach kardiologicznych
58.	Zasady opieki nad raną pooperacyjną po zabiegach kardiologicznych , aseptyka i antyseptyka
59.	Program rehabilitacji pooperacyjnej dla pacjentów po zabiegach kardiologicznych
60.	Opieka ambulatoryjna u pacjentów po zabiegach kardiologicznych
61.	Badanie kliniczne pacjenta urologicznego (DRE, badanie jąder, prącia). Badanie USG narządów układu moczowo-płciowego
62.	Badanie cystoskopowe pęcherza moczowego, biopsja gruboigłowa stercza
63.	Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego, wymiana nefrostomii, cystostomii, ureterocutaneostomii
64.	Przegląd zabiegów operacyjnych, laparoskopowych i endoskopowych wykonywanych w Klinice Urologii
65.	Zasady opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta chirurgicznego, szczególnie w podeszłym wieku
66.	Pacjent po operacji chirurgicznej w gabinecie lekarza rodzinnego: opieka rany pooperacyjnej, stomia, gastrostomia, jejunostomia
67.	Ćwiczenia w Centrum Symulacji Medycznej w Katowicach (planowane): Wybrane przypadki i scenariusze kliniczne z zakresu ostrych chorób jamy brzusznej Wybrane przypadki i scenariusze kliniczne z zakresu urazów jamy brzusznej, wybiórcza ultrasonografia pourazowa, wkłucie doszpikowe Diagnostyczne nakłucie jamy otrzewnej, diagnostyczne płukanie jamy otrzewnej, założenie sondy do żołądka, badanie <i>per rectum</i> Wybrane przypadki i scenariusze kliniczne z zakresu ostrych chorób układu moczowego Założenie cewnika do pęcherza moczowego Punkcja jamy opłucnowej – zasady wykonywania, prezentacja zestawów do paracentezy. Ćwiczenia na fantomach. Drenaż jamy opłucnowej – podstawy teoretyczne i wykonanie. Prezentacja i zasady działania, przygotowanie i analiza funkcjonowania zestawów drenażowych (przeciek powietrza). Zestawy Seldingera

Forma zajęć:	ĆWICZENIA
<p>Tematyka zajęć w ramach realizacji procedur z zakresu specjalizacji zabiegowych określonych w „Dzienniku Praktyk-praktyczne nauczanie kliniczne kierunku lekarski” (zgodnie Rozporządzeniem MZ z dnia 28 sierpnia 2017 r. (poz. 1728) w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego)</p>	
STANDARDOWE PROCEDURY MEDYCZNE	

<p> Założenie i zmiana jałowego opatrunku chirurgicznego -A Założenie jałowych rękawiczek, fartucha operacyjnego oraz przygotowanie pola operacyjnego zgodnie z zasadami aseptyki -B Zbadanie palcem przez odbytu -A Zgłębnikowanie żołądka -A Wykonanie lewatywy -B Nakłucie jamy otrzewnowej -B Umiejętność zszywania prostej rany oraz usunięcia szwów przy pomocy narzędzi chirurgicznych Znieczulenie miejscowe okolicy operowanej -A Zaopatrzenie prostej rany -A Nacięcie i drenaż ropnia-B Wykonanie lewatywy- B Drenaż jamy opłucnej -B Zaopatrzenie krwawienia zewnętrznego -A Doraźne unieruchomienie kończyny a także wybór rodzaju unieruchomienia koniecznego do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych -A Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn-A Nakłucie jamy opłucnowej -B Drenaż jamy opłucnej -B Umiejętność zastosowania wstępnego odbarczenia jamy opłucnowej w nagłym przypadku np. odmy przełnej -A Wykonanie biopsji cienkoigłowej i gruboigłowej -B Wykonanie badania gruczołu piersiowego – A Wycięcie węzła chłonnego – B Wykonanie biopsji cienkoigłowej i gruboigłowej – B </p>
ZŁOŻONE CZYNNOŚCI MEDYCZNE
<p> Przeprowadzenie pełnego i ukierunkowanego badania fizykalnego - A Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego z pacjentem dorosłym, w tym z pacjentem w wieku podeszłym oraz pacjentem niepełnosprawnym - A Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego z pacjentem do ukończenia 18. roku życia i jego rodzicami -A Przeprowadzenie badania fizykalnego pacjenta do ukończenia 18. roku życia -A Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta – A Zbadanie jamy brzusznej w aspekcie ostrego brzucha -A Pielęgnacja i postępowanie w typowych powikłaniach kolostomii, urostomii, ileostomii i gastrostomii -B Znajomość zasad postępowania okołoperacyjnego -A Kwalifikowanie pacjenta do operacji ze wskazań nagłych i planowych -B Ocena odleżyny i zastosowanie odpowiedniego opatrunku -B Planowanie konsultacji specjalistycznych -A Interpretacja badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich -A Interpretacja wyników badań z zakresu immunologii transfuzjologicznej: grupa krwi, próba zgodności, testy antyglobulinowe -A Kontrola poprawności ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego -A Planowanie konsultacji specjalistycznych –A Asysta przy typowych procedurach urologicznych (np. endoskopia diagnostyczna i terapeutyczna układu moczowego, litotrypsja, punkcja prostaty, typowe zabiegi operacyjne) -B Ocena wskazań do wykonania punkcji nadłonowej i uczestnictwo w jej wykonaniu- B Pielęgnacja i postępowanie w typowych powikłaniach urostomii- B Żywienie dojelitowe, pozajelitowe, płynoterapia w różnych stanach chorobowych ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów onkologicznych - B Ocena stanu ogólnego i jakości życia w przypadku udzielania pacjentowi świadczeń zdrowotnych, w szczególności z zakresu onkologii - B Leczenie tlenem -A Postępowanie w stanie wstrząsu urazowego oraz obrażeń wielonarządowych –B Ocena stanu ogólnego, stanu przytomności i świadomości pacjenta - A Przeprowadzenie diagnostyki różnicowej najczęstszych chorób pacjentów dorosłych - A Planowanie postępowania diagnostycznego, terapeutycznego i profilaktycznego w najczęstszych chorobach pacjentów dorosłych – A Pielęgnacja i postępowanie w typowych powikłaniach kolostomii, urostomii, ileostomii i gastrostomii – B Asystowanie przy badaniu USG i jego interpretacja – A Ocena odleżyny i zastosowanie odpowiedniego opatrunku - B </p>

Samokształcenie	Samodzielna analiza piśmiennictwa. Poszerzenie wiedzy poprzez wyszukiwanie i zapoznawanie się z aktualnymi informacjami dotyczącymi tematyki przedmiotu w oparciu o dostępne źródła (internet, czasopisma, książki, zasoby biblioteki SUM).
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej.

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następująca skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

Bardzo dobry (5,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i znacznym stopniu przekraczają wymagany poziom

Ponad dobry (4,5) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i w niewielkim stopniu przekraczają wymagany poziom

Dobry (4,0) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na wymaganym poziomie

Dość dobry (3,5) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na średnim wymaganym poziomie

Dostateczny (3,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na minimalnym wymaganym poziomie

Niedostateczny (2,0) – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty uczenia się i potrafi je zastosować w praktyce.

Warunki zaliczenia egzaminu/zaliczeń testowych – zgodnie Zarządzeniem Nr 75/2016 Rektora SUM z późn.zm.

Warunki zaliczenia egzaminu/zaliczeń praktycznych – zgodnie z procedurą/instrukcją określoną przez Koordynatora przedmiotu chirurgia.

Nabywanie umiejętności praktycznych określonych w Rozporządzeniu MZ z dnia 28 sierpnia 2017 r. (poz. 1728) w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego potwierdza nauczyciel w „Dzienniku Praktyk-praktyczne nauczanie kliniczne kierunek lekarski” (umiejętność A – czynności z nią związane student wykonuje prawidłowo i w pełni samodzielnie, umiejętność B – student zna zasady wykonywania czynności z nią związanych, potrafi przy nich asystować).

Literatura podstawowa:

W. Noszczyk (red.): Chirurgia. Repetytorium, Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2009
Chirurgia. Podręcznik dla studentów. O. James Garden, Andrew W. Bradbury, John L.R. Forsythe, Rowan W. Parks (red.) red. I wydania polskiego: T. Popiela, Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner Wrocław 2009
Zarys chirurgii. Podręcznik dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji. Andrzej Żyłuk (red). Medipage. Warszawa, 2016

Literatura uzupełniająca:

Podstawy Chirurgii – Podręcznik dla lekarzy specjalizujących się w chirurgii ogólnej. pod redakcją J. Szmida i J. Kuźdżała, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna Kraków 2009 /Do czasu druku wznowienia./
Powikłania w chirurgii jamy brzusznej: pod red. J. Kuliga i W. Nowaka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2011
Ostry dyżur chirurgiczny. A. Brooks, B. Cotton, N. Tai. PZWL 2013
Repetytorium z chirurgii. pod redakcją A. Żyłuka, Wydawnictwo MediPage Warszawa 2016